

Tajvan és az EBRD 25 éves együttműködésüket ünneplik

A Kínai Köztársaság (Tajvan) és a londoni központú Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) 25 éves együttműködését és az EBRD tajvani Üzleti Fejlesztési irodájának első 10 évét ünnepelték szeptember 12-én Tajpejben, amikor is a két oldal bejelentette kölcsönös elkötelezettségét az együttműködés fejlesztési és az ipari részvétel további erősítése mellett.

„Tajvan az EBRD negyedik legnagyobb támogató országa, valamint egy konstruktív, megbízható és hatékony partner” mondta Pual Wen-liang, a Külügyminisztérium főtitkára az esemény nyitóceremoniáján.

Hozzátette, Tajvan reméli, hogy továbbra is együtt dolgozhat az EBRD-vel, hogy a jövőben is népszerűsíthessék a zöld energia fejlesztését, az okos városokat, a kis- és középvállalkozásokat, valamint a tudásalapú gazdaságokat.

A Külügyminisztérium szerint Tajvan együttműködése a bankkal a kölcsönöség, kölcsönös előnyök és a fenntartható kapcsolatok modellje. Az elmúlt 25 év alatt az EBRD Tajvan Technikai Együttműködési Alap több mint 43 millió USD értékű befektetést biztosított és a szervezet több mint 270 projektjének kivitelezését támo-

gatta, több mint 500 millió USD-t generálva üzleti lehetőségek formájában. Ez alatt az idő alatt Tajvan megszervezte, hogy 15 helyi információs és kommunikációs technológiai, zöld energetikai, közlekedési és vízi erőforrási szakértő-tanácsadóként segítse a bank munkáját.

Az ünneplés részeként aznap egy üzleti fórumot is tartottak a zöld energiáról és az okos városok fejlesztéséről, melyen több mint 100 helyi vállalkozás képviselője gyűlt össze, hogy meghallgassa a legfrissebb híreket az EBRD projektjeiről és az országban fellelhető, a szervezettel való együttműködésen keresztül elérhető üzleti lehetőségekről. Az eseményen szintén részt vett a londoni székhelyű intézet egy négy tagú delegációja, melyet főtitkáruk, Enzo Quattrocioche vezetett.

Chen alelnök sikeresnek nevezi a vatikáni utat

Chen Chien-jen alelnök szerint szeptember 8-i, kalkuttai Teréz anya szentté avatása alkalmából tartott hivatalos útja a Vatikánba segítette a Kínai Köztársaság (Tajvan) és diplomatikai szövetségese, a Szentszék közötti kapcsolatok további erősítésében.

„A vallásszabadság és a világbéke támogatásában nélkülözhetetlen partnerként a Kínai Köztársaság tovább dolgozik együtt a Vatikánnal és a hasonló gondolkodású országokkal világszerte az olyan egyetemes értékek alapján, mint a béke, demokrácia, szabadság, egyenlőség és testvériség” mondta Chen.

Az alelnök a Taiwan Taoyuan Nemzetközi Reptérre való leszállását követően nyilatkozott, mely a Vatikánba Tsai Ing-wen elnök asszony képviseletében tett hat napos útjának lezárása volt. Az utazásra elkísérte felesége Lo Fong-pint, valamint a delegáció tagjai közt volt még a külügyminiszter helyettes Wu Chih-chung, a Nemzetbiztonsági Tanács helyettes főtitkára, Tseng Hou-jen és más vezető tisztviselők.

Chen a szeptember 4-i szentté avatáson kifejezte legmélyebb tiszteletét Ferenc pápa felé Tsai, a tajvani emberek valamint az ország katolikus hívői nevében. Tájékoztattott, hogy a pápa rendkívül barátságosan fogadta, ígérve, hogy imádkozni fog a tajvani emberekért.

A nap további részében Chen találkozott a vatikáni bíboros titkárával, Pietro Parolinnal, hogy beszéljenek a kétoldalú kapcsolatok népszerűsítéséről. Illetve kihasználta az alkalmat, és 100,000 eurót (112,520 USD) adományozott Tajvan nevében az előző havi súlyos olaszországi földrengés károsultjainak megsegítésére.

Az alelnök továbbá meglátogatta Assisi városát – Assisi Szent Ferenc szülőhelyét – és részt vett egy misén a világ- és szoros-közi békéért a közép-olaszorszá-

gi városban, mielőtt visszaindult volna Tajvanra szeptember 7-én.

Hívó katolikusként Chent a Jeruzsálemi Szent Sír Lovagrendjének lovagjává avatták 2010-ben, valamint a Szent Gergely Pápai Lovagrend lovagjává 2013-ben a SARS elleni küzdelme és akadémiai eredményei elismeréseképpen. Ő és felesége számos

alkalommal kaptak meghívást Vatikánba, ahol Ferenc pápa, XVI. Benedek pápa és II. János Pál pápa is fogadta már őket.

A Kínai Köztársaság 1942-ben vette fel a diplomáciai kapcsolatot a Vatikánnal – egyetlen európai diplomáciai szövetségeseivel. A két oldal közti kötelék kimondottan szoros, számos területen működnek együtt, ahogy azt a „Treasures from Heaven: A Special Exhibition of Artifacts from the Holy See” című kiállítás is bemutatta, melyet február 5. és május 2. között tekinthettek meg a tajpeji Nemzeti Palotamúzeumban, valamint egy megállapodás, melyet 2011-ben írtak alá a felsőoktatási együttműködésről.

Tajvan a top úticél a kivándorlóknak

Tajvant nevezték meg, mint a legjobb helyet a világon, a hazájukból kivándorlók számára, köszönhetően a kimagasló minőségű és megfizethető egészségügyi rendszernek és az itt élő külföldiek irigylésre méltó pénzügyi helyzetének, a 2016-os Internations Expat Insider Survey alapján.

„Tajvan a mi nagy nyertesünk. Ez a legjobb hely az életminőség, illetve a személyes pénzügyek szempontjából,” mondta a *Forbes* magazinnak nemrég adott interjúban Malte Zeeck,

az *InterNations* alapítója, ami a világ legnagyobb hálózata a külföldön élők számára.

„Valamit nagyon jól csinálnak ott!”

A felmérés számos témát magába foglal, és a résztvevők boldogságára fókuszál olyan

különböző faktorokat tekintve, melyek kapcsolódnak anyaországukhoz és a személyes életükhöz külföldön. 174 országot képviselve, több mint 14,000-en vettek részt és adtak választ a kérdésekre beleértve olyan ügyeket, mint a beilleszkedés, családi élet, személyes pénzügyek, életminőség és munkavállalás külföldön. Tajvan

ezzel megelőzte a kétszeres bajnok Ecuador az idei felmérés élén. Illetve azon felül, hogy 67 országot megelőzve a lista élére állt az összesítésben, minden egyedi in-

dex-et tekintve az első 10 helyezett között szerepel.

A külföldre költözők top 10-es úti céljainak listáján kapott helyet még Málta, Ecuador, Mexikó, Új-Zéland, Costa Rica, Ausztrália, Ausztria, Luxembourg és Csehország. A

Munkaügyi Minisztérium szerint több mint 31 000 külföldi, szellemi munkát végző személyt alkalmaznak jelenleg Tajvanon. Majdnem 18 000-en dolgoznak szakképesítést igénylő és technikai területeken, míg a többiek az oktatás, szórakoztatóipar és művészet területén helyezkedtek el.

Szöveg: Taiwan Today, Kép: Huang Chung-hsin

Ausztronéz gyökerek

Új bizonyítékokat gyűjtöttek egy hagyományos növényfajtákat vizsgáló tanulmányból, melyek tovább erősítik a feltevést, miszerint Tajvan az ausztronéz nyelvet beszélő emberek őshazája.

2015 vége felé egy tajvani és chilei kutatócsoport magára vonta a nemzetközi tudományos közösség figyelmét, amikor bemutatták a teóriát, miszerint Tajvan az ausztronéz emberek őshazája. A *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America* című folyóiratban

megjelent munkájukban erős bioföldrajzi bizonyítékokat mutatnak be a „Tajvanon kívül” hipotézis alátámasztására. Az elmélet lényege, hogy az ausztronéz nyelvet beszélő népcsoport a kontinentális Ázsia délkeleti partvidékeiről vándorolt Tajvan, majd onnan Délkelet-Ázsia, valamint Óceánia

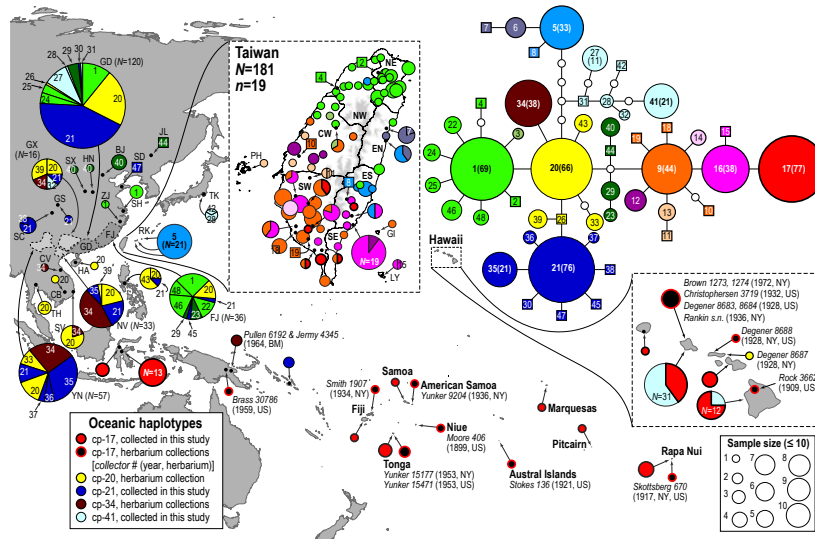

szigetei felé, beleértve Új-Zélandot, Pápua Új-Guinea-t és a Csendes-óceán szigeteit, majd végül az Afrika keleti partjainál található Madagaszkárra érkezett. A csoportot Chung Kuo-fang vezette, aki jelenleg Tajvan legrangosabb tudományos intézete, az *Academia Sinica* Biodiverzitás Kutatóközpontjának kutatója. Amikor a tanulmány megjelent, egyetemi tanár volt a National Taiwan University (NTU) Erdészeti és Energiaforrás-megőrző tanszékén, Tajpejben.

Nagyjából 400 millió ausztronéz származású ember él jelenleg egy széles, Tajvantól Madagaszkár szigetének északi részén keresztül Chile keleti szigetéig terjedő területen. Chung megjegyzi, hogy az összekapcsó-

lódott nyelveik diverzitását és szétszóródott eloszlását tekintve, melyek száma nagyjából 1,200 körül található, az ausztronéz emberek és számos, sokszínű kultúrájuk érdekfeszítő témát jelentenek a multidiszciplináris tanulmányok számára.

Az 1970-es években Peter Bellwood ausztrál archeológus az archeológiai, nyelvészeti és biológiai területekről származó adatok felhasználásával Tajvant emelte ki, mint az ausztronéz nyelveket beszélők őshazája, még távolabbi dél-kínai származással. „Lehetséges egy genealógiai kapcsolat a mai Fujian, Kanton és Guangxi régiók között közel 8,000 évvel ez előtről,” mondja Chung. „Mindenesetre nem tudjuk, hogy a modern

ausztronéz nyelvcsaládok kötődnek-e az ezekből a régiókból származó emberek által akkor használt ősi nyelvekhez.”

Robert Blunt amerikai nyelvész összehasonító tanulmányai további bizonyítékok szolgáltatnak a „Tajvanon kívül” modellhez, jegyzi meg Chung. Blunt szétválasztja az ausztronéz nyelveket tíz ágra, melyből kilenc Tajvanon található meg. A tizedik ág magában foglal minden egyéb ausztronéz dialektust, melyek mindegyike a maláj-polinéz nyelvcsaládba tartozik. Az összes nyelvcsoporthoz jelenléte egy kivételével, mondja Chung, „kulcsfontosságú, közvetlen bizonyítékot jelent arra vonatkozóan, hogy Tajvan az ausztronéz emberek őshazája.”

Bár vannak alternatív modellek, melyek azt vallják, hogy az ausztronéz nyelveket beszélők Indokína északi részéről, vagy

más délkelet-ázsiai régiókból származnak, azonban a legtöbb szakértő Tajvant tartja a neolitikus korszakbeli ausztronéz migráció elsődleges szétszóródási pontjának. Nagyjából 5,000 évvel ezelőtt, magyarázza Chung, valószínűleg az elérhető termőföldeket meghaladó, növekvő népesség következtében az emberek elkezdtek kivándorolni Tajvanról a mai Fülöp-szigetek északi részének irányába. Majd ezután indultak tovább az indonéz szigetvilág irányába, mielőtt Óceániában telepedtek le végül.

Jared Diamond amerikai tudós cikkét idézve a 2000-ben megjelent *Nature* folyóiratban, Chung az ausztronéz népesség számának hirtelen megnövekedését úgy hívja: „Tajvan ajándéka a világnak”. Azonban kiemeli, hogy az ausztronéz szétszóródással foglalkozó számos versengő hipotézis miatt

„több bizonyítékra van szükség hogy biztos rálátást nyerjünk az összképre.”

Chung ezen az összetett témán az archeológián, emberi genetikán és nyelvészen is túlmutató aspektusok vizsgálatával dolgozik. Egy ethnobotanikus megközelítés átvételével a kínai papíreperfa filoföldrajzi felépítésének tanulmányozása mellett döntött, mely egy Tajvanon, valamint Óceánia számos alrégiójában gyakori növény.

A filoföldrajz azokat a történeti folyamatokat vizsgálja, melyek felelősek a különböző fajok földrajzi elterjedéséért az adott populáció genetikájának vizsgálatán keresztül. Még közelebbről, Chung úgy döntött, 604 kínai eperfa DNS szekvenciáját vizsgálja, beleértve 19 történeti herbárium fajt, melyeket amerikai és európai intézményekben őriznek. Chung és tajvani csapata chilei kutatók segítségével Ázsia és Óceáni különböző nemzeteiből és területeiről gyűjtöttek mintákat, beleértve Tajvant, szárazföldi Kínát, Hawaii-t, Japánt, Új-Guineát, a Fülöp-szigeteket, Sulawesi-t, Tongát és Vietnámot. A csapat eredményei szoros genealógiai kapcsolatot mutattak a dél-tajvani és óceániai-szigeteki kínai eperfa populációk között, mely erősen arra enged következtetni, hogy a csendes-óceáni kínai eperfák Tajvanról származnak. Ez a következtetés pedig egybevág a „Tajvanon kívül” elmélettel az ausztronéz terjeszkedést

illetően, mondja Chung. Kiemeli a közeli kapcsolatot a kínai eperfák szétszóródása és az emberi vándorlási minták között. Tajvanon, jegyzi meg a tudós, a kínai eperfa populációk északi, kelet és déli részein észlelt különbözősége arra utal, hogy a növénynek mag-szétszóródással való szaporodása korlátozott, és így kizárható a természetes óceánközi elterjedés. Évszázadokon át a kínai eperfák klonálisan szaporodtak, metszésen vagy gyökérültetésen keresztül, ugyanis megfelelő alapanyag volt papír vagy textil készítéséhez. Érdeemes megjegyezni, hogy „a növény kétlaki és az Óceániában jelenlévő populáció nagyrészt nőnemű,” mondja a tudós, „ami véletlenszerű választást, vagy a nőnemű fák előnyben részesítését sugallja abban az időben, amikor a növényt elhozták őshazájából.” A kétlaki növényeknek vannak hímnemű és női változatai is.

2008-ban a Nemzeti Östörténeti Múzeumban (NMP) Chung egy kollégájának segített átvizsgálni egy gyűjteményt, mely számos hánccsruhát tartalmazott. A gyakran csak *tapa*-nak hívott anyag nevét a francia polinéziai Tahiti lakosai adták – az anyagot ugyanis a kínai eperfából nyerik, ami az ausztronéz közösségeknél megtalálható. Ez a nem szőtt anyag, a *tapa*, a kínai eperfa kéreg belső részének lehántolásával, majd a darabkák textil-szerű anyaggá préselésével készül. A legkorábbi bizonyíték a *tapa* gyártására

kőverőktől származik – eszközök, melyeket a háncs préselésére használtak, és melyeket a dél-kínai Guangxi régióban tártak fel, nagyjából 8,000 évvel ezelőttről. Hasonló eszközöket találtak valamivel későbbi korszakokból Tajvanon is, valamint Indokínában és más délkelet-ázsiai régiókban.

Felting Bark to Make Cloth című könyvének előszavában, melyet az NMP 2011-ben jelentetett meg, és ami az egyik első kínai nyelvű könyv volt, melyet a *tapa* tanulmányozásának szenteltek, Chang kiemeli az anyag modern felhasználását és társadalmi jelentőségét. „A *tapa*-tanulmányok jelentősnek bizonyulnak olyan területeken, mint a biológia, filoföld-

rajz, archeológia és az antropológia” írja. „További tanulmányozása segítené tisztázni a kapcsolatot az ausztronéz népesség és a *tapa* kultúra között.”

A gyakorta előforduló növényben hordozott genetikai üzeneten keresztül Chung kutatócsapata további utalásokat talált az elméletre, miszerint Tajvan lehet a kiindulópontja a nagy ausztronéz szétszóródásnak. „Mélyebben bele fogom ásni magam a kutatásba, hogy többet tudjak meg az őskori Tajvan szerepéről az ausztronéz migrációt illetően” mondja Chung, egy még precízebb és pontosabb „Tajvanon kívül” teóriát sejtetve.

Ang Lee-t kitüntette az International Broadcasting Convention

Az Oscar-díj nyertes tajvani filmrendező Ang Lee elnyerte a 2016-os Nemzetközi Kiválósági Érdemrendet a londoni székhelyű International Broadcasting Convention (IBC) alkalmával – mely a világ vezető évente megrendezett televízió- és rádióipari kiállítása – egy szeptember 11-én Amszterdamban tartott gálán.

Lee már több mint két évtizede használja ki a legújabb technológiai újításokat, hogy a filmművészet legjobb darabjait megalkossa, mint a „Lapuló tigris, rejtőzködő sárkány” vagy a „Pi élete”, írja az IBC a weboldalán.

Lee következő munkája a „Billy Lynn hosszú félidős sétája” forradalmasított filmművészeti technikákat alkalmaz, mellyel a filmvászonon megjelenő szereplőkhöz való érzelmi kötődést egy teljesen új szintre emeli, miközben megőrzi a művészi integritást a mozi és elektronikus szórakoztatóipar piacra tervezett előadásmódjával szemben.

Mikor személyesen átvette a kitüntetést, Lee azt mondta „boldog és megtisztelve érzi magát”, hogy az IBC elismeri, és továbbra is keményen fog dolgozni azon, hogy technológiailag fejlett filmeket vigyen vászonra. Az IBC legmagasabb kitüntetésének korábbi díjazottjai között van a kanadai James Cameron, a „Titanic” és az „Avatar” rendezője, valamint az új-zélandi Peter Jackson, aki a Gyűrűk

Ura és a Hobbit filmeket rendezte. Lee elárulta, új filmjét 120 képkocka/másodperc legnagyobb sebességgel forgatták 3D-ben, 4K felbontással. Így egy még kidolgozottabb és részletesebb rálátást kínál a nézőknek az őszinte és nyílt drámai témára. A filmet október 14-én mutatják be a New York Filmfesztiválon, mondta. Lee „Billy Lynn Hosszú félidős sétája” című filmjét a 2016-2017-es Oscar szezon 20 legjobban várt filmjei között listázta az amerikai szórakoztatóipari magazin, a *Variety* egy közelmúltbeli cikkében.

„Ben Fountain 2012-es regényének ebben a film feldolgozásában Ang Lee belekóstol a magas filmkocka-számba, hogy a csata hevébe vonja a közönséget, míg belekezd egy háború-ellenes történetbe. Hogy végül sikerül-e neki, vagy sem – mindig izgalmas látni, hogy mire készül a zseni,” írják a *Variety* cikkben.

A film egy csapat katonáról szól, köztük a 19 éves Billy Lynnről, akiket egy focimeccs félidejében Irakban a háborúban elkövetett hőstetteikért ünnepelnek.

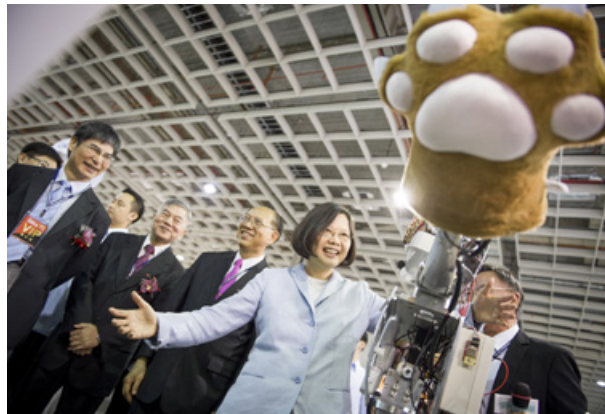
Tsai: Tajvan az intelligens gyártás szolgálatában

Tsai Ing-wen elnökasszony augusztus 31-én bejelentette, a kormány erőforrások összevonásával egy intelligens ipari platformot alkot, valamint bevezeti a technológiát a piacon is, hogy kiépítse az utat a helyi befektetések számára az intelligens gyártás területén.

Az érintett hatóságok dolgoznak majd a fogyasztók összepárosításán, a nemzetközi együttműködésekben és az export kiterjesztésén, hogy a tajvani piacot még versenyképesebbé tegyék, mondta Tsai az *Asia Industry 4.0 & Intelligent Manufacturing Expo* megnyitó eseményén.

Az intelligens gyártás része lesz a dolgok internete (IoT) és a nagy mennyiségű adat, mondta az elnökasszony, hozzátéve, hogy a kormány egy fórumot is létre fog hozni, mely lehetővé teszi a tajvani befektetőnek, hogy felfedezzék a piacot, és megosszák egymással ötleteiket.

Rekord számú, 900 gyártó érkezett a világ minden részéről a Tajpei Nangang Kiállítóközpontban megrendezett négynapos rendezvényre, melynek célja, hogy üzleti lehetőségeket nyisson az ipari automatizáció, robotika, valamint az öntőformás és festő gyártás, a logisztika, az IoT, a folyékony energia és a mechanikai technológia területén.

Az automatizációs pavilonban Németország először tartott előadást, bemutatva erősségeit a kutatás és fejlesztés terén. Németország és Tajvan a világ élvonalának leginnovatívabb országai közé tartozik a kutatás és fejlesztés területén a saját régióikat tekintve, közölte a tajpeji

Német Kereskedelmi Iroda.

Az *Industry 4.0*-án és digitális fejlesztéseinek keresztül termékek, folyamatok, üzleti modellek és az exportra építő iparágak mindkét országban versenyképesek ma-

radnak, mondta az iroda. „Németország és Tajvan a high-tech világpiacának vezetőiként remek lehetőségekkel rendelkeznek, hogy együttműködjenek az *Industry 4.0* területén, hogy jelentősen növeljék versenyképességüket az adott iparágakban” mondta a kiállításon Andreas Hergenröther, a német iroda vezető igazgatója.

Az expót augusztus 31. és szeptember 3. között tartották és 2,600 kiállítóhelyet biztosított hat pavilonban.

Szöveg: Focus Taiwan, Kép: Office of the President

Kérdés esetén kérjük írjon a taiwaninfo.hungary@gmail.com e-mail címre

TAIPEI REPRESENTATIVE OFFICE, HUNGARY

1088 Budapest, Rákóczi út 1-3./II.

tro.hu, roc-taiwan.org